

KÄYTÄNNÖN WORKKIMINEN

Kuka meistä on saanut ajokortin pelkästään teoreettisen tutkinnon perusteella? Ei kukaan.

Ennen perusluokan luvan voimaantuloa ei Belgiassa ole koskaan ollut minkäänlaista koulutusta QSO:n pidosta. Teoreettisen tutkinnon jälkeen uuden luvan omistajat on päästetty suoraan bandeille. Tämän tuloksena olevaa työskentelyä ei aina ollut hauska kuunnella. Tilanne oli sama kuin se, että lähtisit teoreettisen ajokorttitutkinnon jälkeen suoraan liikenteeseen ajamaan autoa, jonka ratissa et ole koskaan ennen istunut. Näin itse asiassa tapahtuu radioamatööreille.

Kirjoittaja on ensimmäisten amatöörivuosiensa aikana tehnyt virheitä aivan kuin kuka tahansa (tekee vieläkin, mutta paljon vähemmän). Tällä artikkelilla hän haluaa edistää sekä vasta-alkajien että vanhojen konkarien "ammattimaista" työskentelyä bandeilla. Virheet joita kirjoittaja teki, johtuivat usein joidenkin vähemmän laadukkaita työskentelytapoja käyttävien old timereiden kuuntelusta. Selviä ohjeita amatöörialueilla työskentelystä ei ole koskaan ollut olemassa.

Hyvien työskentelytapojen tärkeyttä ei pidä aliarvostaa. Kaikkia meidän lähetyksiämme voi kuunnella kuka tahansa, amatöörit, kuuntelijat, viralliset tarkkailijat jne. Harrasteemme tekninen puoli on yksi asia. Jos käytämme laitteitamme ja pidämme radioyhteyksiä, tulemme toiseen asiaan. Tämä toinen asia on se, että me edustamme omaa kansaamme radioaalloilla; me olemme hyvin esillä.

1. RADIOAMATÖÖRIKIELI

Tunne hamssien käyttämä "slangi". Tutustu oikeaan tapaan käyttää radioamatöörien kieltä. Älä sano "Radio four", vaan "readibility four" (luettavuus neljä). Ennen kuin menet bandille, opettele foneettiset aakkoset, CW-lyhenteet, Q-koodi ja numerokoodi (73/88) kunnes ne sujuvat kuin toinen äidinkieli. Käytä foneettisia aakkosia oikein: A on Alfa, ei Alabama. Tästä puhutaan lisää kappaleessa 8 (PILEUPIT).

2. KUUNTELE

Uutena radioamatöörinä haluaisit tietysti ruveta lähettämään niin pian kuin mahdollista. Älä hätäile, varaa aikaa, älä koske mikrofoniin, sähkötysavaimen tai näppäimistöön. Opettele ensin tuntemaan KAIKKI lähettimesi/vastaanottimesi toiminnot ennen kuin yrität lähetystä. Lähetyspuoleen pitää kiinnittää erityistä huomiota, koska juuri siinä voi tehdä ensimmäiset "on the air" -virheet.

Ensimmäiseksi opettele KUUNTELEMAAN. Jokainen joka kuuntelee ensin, onnistuu paljon paremmin saamaan aikaan hyviä ja nautittavia yhteyksiä. Kappale PILEUPIT käsittelee syvällisemmin tätä tärkeää asiaa.

3. KUTSUMERKKISI OIKEA KÄYTTÖ

Käytä kutsuasi oikealla tavalla. Olet läpikäynyt tiukan tutkinnon voidaksesi nauttia tästä harrasteesta. Ole ylpeä kutsumerkistäsi, se on ainoa laatuaan. Lähetyksesi ovat laillisia vain jos käytät kutsuasi oikein. Oletko koskaan kuullut kutsua 4ZZZZ VHF:llä? Sikäli kuin minä olen perillä asioista, kyseessä on israelilainen eikä belgialainen asema. ON4ZZZZ on oikea kutsumerkki. Kutsumerkki koostuu prefiksistä JA suffiksista. Tätä moitittavaa tapaa antaa vain kutsun loppuosa kuulee käytettävän myös HF:llä.

Vertailun vuoksi: jos autosi varastetaan, ilmoitatko vain osan rekisterinumerosta poliisille?

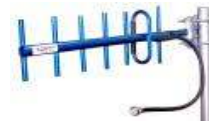

4. OLE KOHTELIAS

Tämä on lyhin mutta epäilemättä tärkein kappale tässä dokumentissä. Ole aina kohtelias! Monet ihmiset ja viranomaiset kuulevat lähettimesi signaalin. Tutkimme tätä asiaa kappaleessa "Konfliktitilanteet". Pääset pitkälle olemalla kohtelias, sekä pienessä radioamatööri maailmassamme että sen ulkopuolella.

5. VIHJEITÄ VHF/UHF-TOISTINASEMAYHTEYKSIÄ VARTEN

Monet seuraavista kappaleista on omistettu tiettyjä tilanteita varten pidettäessä DX-yhteyksiä HF-alueilla. Suurin osa niissä mainituista asioista pätee myös VHF/UHF-alueilla työskentelyyn.

Toistinasemat on tarkoitettu lisäämään erityisesti liikkuvien ja siirrettävien asemien yhteysetäisyyksiä VHF/UHF-alueilla. Kiinteiden asemien käyttäjien tulisi pitää tämä mielessään. Jos kaksi kiinteää asemaa pystyy pitämään yhteyden keskenään käyttämättä toistinasemaa, mitä hyötyä heille on siitä, että he pitävät toistinasemaa varattuna?

Kenelläkään ei ole yksinoikeutta toistinaseman käyttöön. Tämä pätee itse asiassa yhteyksiin kaikilla taajuuksilla. Suorilla taajuuksilla pätee periaate "ensiksi tullutta palvelaan ensin". Toistinasemataajuuksilla tätä periaatetta ei tulisi noudattaa. Jokaisen täytyy saada mahdollisuus käyttää tätä erittäin hyödyllistä systeemiä, erityisesti mobile- ja portable-asemien.

Toistinasemayhteyden aikana on tärkeää jättää pieni tauko vuoronvaihtojen väliin. Sillä tavalla muiden on mahdollista "breikata" väliin. Jos painaa PTT:tä (Push to Talk) välittömästi vuoron vaihtuessa, tuo esim. hätätilanteessa tärkeä breikkausmahdollisuus on tehokkaasti estetty. Ajattele asiaa.

6. KUINKA YHTEYS PIDETÄÄN? MISTÄ VOIN PUHUA?

Jotkut vasta-alkajat ovat hämmästyneitä ensimmäisiä kertoja bandeja kuunnellessaan siitä, että monien yhteyksien aikana vain kutsumerkit ja raportit vaihdetaan. Ei sen tietenkään välttämättä tarvitse olla näin. Alussa en itse pitänyt tästä, koska nautin pitkistä ja monipuolisista yhteyksistä. Olin todellinen "rätinpuriija". Siinä ei ole mitään väärää. Kuitenkin aikojen kuluessa vaihdoin pitkistä yhteyksistä hyvin lyhyisiin yhteyksiin. Jokaiselle makunsa mukaan.

Vaikka harrasteemme on enimmäkseen tekninen, ei yhteyksien sisällön tarvitse rajoittua pelkästään teknisiin asioihin. Terveellinen tasapaino on tarpeen. Radioamatööriharrastus ei ole tarkoitettu ruokatarpeista jaarittelemiseen. Käytä tervettä maalaisjärkeä.

Puheenaiheita joita meidän tulee välttää ovat uskonto, politiikka ja luonnollisesti kaupalliset mainokset. Myös yleisradiotoiminta eli yksisuuntaiset lähetykset (pitkät tarinat, musiikkiohjelmalliset) on kielletty.

Belgialainen perusluokan lupamanaali sisältää ensi kertaa "Työskentelykäytäntö" -nimisen kappaleen ja selostaa miten yhteys pidetään. Seuraavassa kopio siitä ja muutamia lisäyksiä:

- Ennen kuin aloitat lähettämisen millään taajuudella, varmistu perinpohjin siitä ettei taajuus ole muiden asemien käytössä;
- Jos taajuus on vapaa, kutsu CQ:ta (yleinen kutsu, tulee ehkä sanoista "I seek you"). Patilla, W5THT, on seuraava [selitys CQ:sta](http://www.on4ww.be/cq.html) (<http://www.on4ww.be/cq.html>) ajalta ennen langatonta lennätintä. Kappaleessa 7 selostetaan CQ:n kutsuminen yksityiskohtaisesti;
- Kutsumerkkien käyttöjärjestys on suoraviivainen; ensin vasta-aseman kutsu ja sitten omasi. Esimerkki (olet ON4ZZZZ): "Kiitos OM, mikki takaisin sinulle. ON4XXXX (de) ON4ZZZZ" (lähetyksesi loppu). Helppo muistisääntö: on aina oltava kohtelias.
- Lopeta aina lähetyksesi omaan kutsumerkkiisi. Jos yhteys muodostuu useista lyhyistä vuoronvaihtoista, ilmoita kutsusi vähintään kerran 10 minuutissa;
- Jätä lyhyt tauko vuoronvaihtojen väliin. Siten joku muu voi kutsua lyhyesti tai liittyä meneillään olevaan keskusteluun. Pidä mielessäsi että jonain päivänä sinä saatat vastaanottaa hätäkutsun. Ole valmiina siihen;
- Älä käsittele miljoonaa eri asiaa yhden vuoronvaihdon aikana. Pidä lähetyksesi lyhyinä ja pysy asiassa, jotta vastapuolesi saa tarpeeksi aikaa vastata ennen kuin hän unohtaa mistä te itse asiassa puhuitte. Muista että usein puhut henkilölle, jonka äidinkieli on joku muu kuin käyttämäsi kieli. Anna hänelle aikaa omaksua mitä sanot;
- Sano puhelälähteyksien aikana "over" kun luovutat vuoron vastapuolellesi. Amatööriiliikenteessä tätä ei aina vaadita, mutta se on kätevää. Kokemus näyttää sinulle milloin "overin" sanominen on tarpeellista ja milloin ei.
- Lopeta lähetyksesi CW:llä vuoronvaihdon yhtydessä kirjaimen K (tulee sanasta "Key"). Myös "KN"-lyhennettä voidaan käyttää – tämä on tarkempi ja tarkoittaa että haluat kuulla vain vasta-asemasi lähettävän, ei muiden.
- CW:llä yhteyden lopettaminen ilmaistaan kirjaimilla "SK" (Stop Keying, annetaan yhteen). Yhteys on lopullisesti lopetettu kun lähetät "SK";

- Puheella yhteyttä ei koskaan lopeteta sanomalla "over and out". Sano "over" kun luovutat mikrofonin toiselle ja sano "out" viimeisenä sanana kun yhteys on loppu.

Joku kiinnitti huomioni seuraavaan: Kun amatööri edistyy urallaan, heillä on tapana unohtaa että he ovat joskus olleet vasta-alkajia itsekkin. Silloin tällöin kuulee amatöörien HF:llä kutsuvan "CQ DX", ja "paikallinen" asema (joka ei ole DX – kaukoasema) vastaa kutsuun. Usein tämä paikallinen vastaaja saa haukkumiset ja jää epätietoiseksi ja kiukkuiseksi tietämättä mitä teki väärin. Tämä puree molempiin suuntiin. Paikallisen vasta-alkajan tulisi tietää, että jos joku kutsuu "CQ DX", hänen ei tulisi vastata tuolle asemalle sillä hetkellä. Toisaalta kokeneen amatöörin tulisi muistaa oman uransa alku, jolloin hän teki täsmälleen saman asian innokkaana saamaan uuden maan, ja suhtautua ymmärtävästi vasta-alkajaan.

Sellaisessa tilanteessa yleensä itse annan nopean raportin, pistän aseman lokiin ja kerron hänelle, että itse asiassa etsin DX-asemia. Vasta-alkaja yleensä käsittää vihjeen, miettii tarkemmin seuraavalla kerralla ja on kuitenkin onnellinen saatuaan uuden maan... ja juuri se oli hänelle tärkeää! Niin että... anna jokaiselle mahdollisuus yhteyteen äläkä unohda omia noviisiaikojasi!

7. KUINKA CQ:TA KUTSUTAAN?

Varmistu siitä että taajuus, jota aiot käyttää, on vapaa. Ei riitä että pelkästään kuuntelet, vaan sinun tulee **kysyä** onko taajuus käytössä. Esimerkiksi SSB:llä kuunneltuasi tovin kysy "Is this frequency in use?" ja liitä loppuun oma kutsusi. Jos vastausta ei kuulu, toista sama. Jos vielääkään ei kuulu mitään, voit kutsua CQ:ta taajuudella.

CW:llä ja RTTY:llä lähetä "QRL?". Jotkut kuvittelevat että pelkkä kysymysmerkki riittää. Se ei riitä ja voi aiheuttaa sekaannusta. Jos taajuudella on liikennettä jota sinä et kuule, joku muu taajuudella olija voi tulkita kysymysmerkkisi siten, että tiedustelet taajuudella olevan aseman kutsumerkkiä. Voi syntyä "poliisi"-tilanne (katso kappale 12).

"QRL?" -kysymystä ei voi käsittää väärin. Se tarkoittaa että haluat tietää onko taajuus vapaa. Pelkkä kysymysmerkki tässä tilanteessa voi tarkoittaa montaa eri asiaa.

Jos taajuus on käytössä, saat CW:llä mahdollisesti jonkun seuraavista vastauksista:

- R (Received – Roger)
- Y (Yes – kyllä)
- YES
- QSY (siirry!)

Jos sattumalta osuit "kuumalle" taajuudelle (erityisesti jos se on DX-pedition tai harvinaisen DX-aseman käytössä), on paljon mahdollista että sinulle huudetaan. Älä murehdi äläkä reagoi, vaan siirry toiselle taajuudelle. Tai ota selvää – kuuntelemalla, ei kysymällä – kuka tuo DX taajuudella on ja worki se pois.

Paljon ongelmia vältetään seuraamalla työskentelyn ensimmäistä ohjetta: KUUNTELE. Käyttämällä tätä kultaista sääntöä yhdessä ilmaisun "QRL?" kanssa vältät monet ongelmat etsiessäsi vapaata taajuutta CQ:n kutsumista varten.

- Kun kutsut CQ:ta, älä tee näin: CQ kymmenen kertaa ja oma kutsu kaksi kertaa ja sitten kuuntelu. On parempi tehdä näin: CQ kaksi kertaa ja oma kutsu kymmenen kertaa (minä liioittelen, neljä kertaa riittää!)
- CQ:ta kutsuttaessa tärkein sana ei ole CQ vaan oma kutsumerkkisi. Jos radiokelit eivät ole kovin hyvät, on tärkeämpää että toisella puolella maapalloa oleva (yeah, cool) kuulee kutsumerkkisi kuin sanan CQ. Liian monta kertaa olen kuullut operaattoreiden kutsuvan CQ 15 kertaa ja antavan kutsunsa vain kerran. Eihän siinä ole mitään järkeä.

Harjoittelu tekee mestarin. Jos olet kokematon, kuuntele jonkun aikaa muita "teroittaaksesi hampaasi". Kehität pian oman tyylisi saada aikaan onnistuneita ja nautittavia yhteyksiä.

8. PILEUPIT

Kun DX-kärpänen on kerran puraissut sinua, vietät paljon aikaasi PILEUPEISSA (voidaan ääntää myös "pailappi"). Kun harvinainen DX-asema ilmestyy bandeille, monet amatöörit haluavat pitää yhteyden. DX-aseman lopettaessa yhteyden koko joukko alkaa välittömästi kutsua ja kaikki kutsuvat toistensa päällä. Tätä kutsutaan pileupiksi.

Pileuppeja eivät aiheuta pelkästään harvinaiset DX-asetat. Usein DX-peditioneja järjestetään maihin (englanniksi tässä yhteydessä "entity"), joissa amatööriradiotoiminta on olematonta, tai asumattomille saarille. Näiden retkikuntien tarkoituksena on pitää yhteys mahdollisimman monen aseman kanssa LYHIMMÄSSÄ MAHDOLLISESSA AJASSA, jotta mahdollisimman moni saisi uuden pinnan. Tästä syystä DX-pedition operaattori ei ole kiinnostunut QTH:stasi, laitteistasi eikä koirasi nimestä.

Mikä on paras tapa päästä niin nopeasti kuin mahdollista harvinaisen DX:n tai -pedition lokiin?

KUUNTELE KUUNTELE ja sitten KUUNTELE vieläkin.

Ja miksi pitäisi kuunnella? Koska ne jotka eivät kuuntele, eivät onnistu! Todellakin, huolellisella kuuntelulla operaattori saa enemmän mahdollisuuksia pileupin murtamiseen ja nopeaan DX-aseman lokiin pääsyyn.

Kuunteleminen paljastaa DX-aseman käyttäytymistavan ja rytmin, jolla DX-asema työskentelee. Saat myös selville, jos DX-asema workkii SPLIT (kuuntelee eri taajuutta kuin millä lähettää).

Kuunteluperiodin aikana sinulla on aikaa tarkistaa asemasi lähetys- ja vastaanottoasetukset:

- Oikea antenni kytkettynä?
- SPLIT-toiminto aktivoituna?
- Lähetin (ja vahvistin) oikein viritettynä VAPAALLA taajuudella?

Usein tuo viimeksi mainittu tehdään DX-aseman taajuudella! Paha juttu! Tämä aiheuttaa ns. "poliisien" reaktion (katso kpl 12) ja pilaa monien mahdollisuudet koska DX-asemaa ei enää kuulla.

- Ennen kuin aiot lähettää, varmistu että olet kuullut DX-aseman kutsumerkin oikein.

Monet ryntäävät pileuppiin nähtyään DX-clusterilla spotin. Usein se spotissa ilmoitettu kutsu on väärä! Varmistu että olet kuullut DX-aseman kutsun oikein. Muuten saatat saada takaisin QSL-korttisi merkinnällä "NOT IN LOG", "NON-EXISTING CALL" tai "NOT ACTIVE THAT DAY".

Kokenut DX-asema siirtyy käyttämään SPLIT-taajuutta, kun hän huomaa että liian paljon asemia on kutsumassa ja pileuppi alkaa käydä hallitsemattomaksi. Käyttämällä splittiä hänen oma lähetystaajuutensa pysyy puhtaana ja kutsujat kuulevat hänet hyvin.

Vähemmän kokenut DX-asema jatkaa SIMPLEX-työskentelyä ja menee lopuksi QRT kun ei enää pysty kontrolloimaan pileuppiä. Sellaisessa tilanteessa sinä voit itse oman yhteytesi aikana varovasti esittää DX:lle että olisi aika siirtyä SPLIT-työskentelyyn (tietysti vain jos kutsujia on liian paljon). Muut kutsujat ovat kiitollisia, jos onnistut vakuuttamaan DX-aseman SPLIT-työskentelyn tarpeellisuudesta.

Enimmäkseen pileup-tilanteet ovat seuraavanlaisia:

Simplex

A. SSB SIMPLEX PILEUP

Mikä on tehokkain tapa murtautua SIMPLEX-pileupin läpi (DX-aseman taajuudella oleva iso pileuppi, jossa on paljon asemia, jotka yrittävät workkia DX:n, kaikki yhtä aikaa)?

- Odota kunnes edellinen yhteys on KOKONAAN lopetettu;
- Ajoitus on ERITTÄIN tärkeää. Jos kutsut välittömästi edellisen yhteyden jälkeen, sinulla ei ole paljon mahdollisuuksia;
- Odota noin seitsemän sekuntia ja anna täydellinen kutsusi KERRAN;
- **KUUNTELE...**

Tästä systeemistä on useita eri muunnoksia. Tämä on kokemusta, jonka saavutat vain kuuntelemalla simplex-pileuppeja usein. Paljon riippuu siitä rytmistä, jolla DX-asema työskentelee, ja siitä miten hyvin hän pystyy erottamaan kutsumerkkejä kakofoniasta.

Jos kutsut välittömästi edellisen yhteyden jälkeen, kutsumerkkisi häviää kymmenien muiden kutsujien samanaikaiseen huutoon. Kutsujat yleensä antavat kutsunsa kaksi – joskus jopa kolme tai neljä – kertaa samaan pötköön. Sillä aikaa DX-asema on luultavasti jo vastannut jollekin heistä, mutta kukaan ei kuule sitä kun toiset kutsuvat ”loputtomasti”, kuuntelematta välillä.

Kun kuuntelet noin seitsemän sekuntia, tulee hetki, jolloin suurin osa muista kutsujista vetää henkeään, silloin on tullut aika sinun antaa kutsusi, mutta vain kerran. Ja sitten KUUNTELE.

- Anna kutsusi suhteellisen nopeasti. Foneettisten aakkosten venyttäminen on TURHAA. ”Oscar November Four Zulu Zulu Zulu Zulu” on oikea tapa ja se voidaan lausua melko nopeasti. ”Oooscaaar Noovembeer Fooouurr Zuuuluuu” jne. on ajan tuhlausta eikä lainkaan paranna kutsusi luettavuutta DX-aseman päässä, päinvastoin.
- Käytä AINA OIKEITA foneettisia aakkosia kun kutsut pileupissa. Foneettisia aakkosia (Alfa...Zulu) käytetään radioliikenteessä estämään virheitä kirjaimia ja sanoja lähetettäessä. Tämän takia kullekin 26 kirjaimelle on nimetty oma tavaussanansa. DX-asema kuuntelee näitä apusanoja pileupin kakofoniassa. Hänen korviaan kiusaavat kaikkien näiden sanojen (ja numeroiden) yhdistelmät, mikä tekee lukemisen entistä vaikeammaksi. Jos me käytämme jotain muita kuin standardisanoja, lukeminen tulee DX-asemalle vielä vaikeammaksi.

Aivan liian usein pileupissa huomaa, että DX-asema ei saanut selvää juuri SIITÄ sanasta, joka ei ollut standardin mukainen, ja siksi hänen täytyy pyytää toistoa.

Esimerkki:

”Lima” puree kuin partakoneen terä. Monet käyttävät vaihtoehtona sanaa ”London”. Jos signaali on heikko, DX-asema luultavasti tajuaa sanan ”Lima” mutta ei sanaa ”London”!

Lisää esimerkkejä:

Bravo – Baltimore. Echo – Easy (erittäin huono). Hotel – Honolulu (huono). Juliett – Japan. Kilo – Kentucky. Lima – London (erittäin huono). November – Norway (erittäin huono). Oscar – Ontario/Ocean (erittäin huono). Papa – Portugal (erittäin huono). Quebec – Quito (erittäin huono). Romeo – Radio. Sierra – Santiago, Tango – Toronto (huono). Uniform – United/University (huono). Victor – Venezuela (huono). Whiskey – Washington (erittäin huono). X-ray – Xylophone (erittäin huono). Yankee – Yokohama (erittäin huono). Zulu – Zanzibar (huono).

DX-asema ei kuuntele pelkästään tiettyjä täsmällisiä sanoja, vaan odottaa myös kuulevansa tiettyjä konsonantteja/ääniä näissä sanoissa samoin kuin tiettyjä tavumääriä. Jos tavu jää kuulematta staattisten häiriöiden/QRN:n takia, hän voi usein päätellä sanan täydentämällä puuttuvat konsonantit ja/tai puuttuvan määrän tavuja.

Huvittavat sanat joita joskus kuulee VHF/HF-alueilla saattavat kuulostaa koomiselta, mutta eivät ole tehokkaita (mieleen tulee Old Nose four Zenith Zebra Zinc Zigzag).

- Jos DX-asema vastaa sinulle antamalla täydellisen ja oikean kutsumerkkisi, miksi hukkaisit aikaa toistamalla kutsusi oman lähetyksesi alussa? Anna vain raportti. Voit lopettaa lähetyksesi antamalla kutsusi, mutta siihen menee aikaa ja sitä ei pitäisi tehdä, kun pidetään yhteyksiä DX-peditioon. Mitä lyhyempi lähetyksesi on, sitä parempi, ja muut pileupissa olijat arvostavat myös sitä. Yleensä on parasta antaa pelkkä raportti eikä mitään muuta. Yksi sekunti, QSO on hoidettu ja DX-asema voi kuunnella seuraavaa kutsujaa.
- Kun kutsut pileupissa, älä koskaan lähetä DX-aseman kutsua. DX tietää oman kutsunsa... se on silkkää ajan tuhlausta.
- Anna kutsusi kerran. Kaksi kertaa on maksimi, mutta ei suositeltavaa. Joskus (kun DX-asema ei kuule kunnolla tai kyseessä on kokematon operaattori) joutuu antamaan kutsunsa kaksi kertaa. Kolme kertaa ei tule kyseeseen!
- Jos DX-asema on kuullut vain osan kutsustasi, korosta vastauksessasi puuttuvaa osaa.

Esimerkkejä:

QRZ, XU7ACV.

(kakofoniaa – 7 sekunnin odotus)

ON4ZZZZ.

ON4ZZZZ, you are 59, QSL?

QSL, 59.

Thanks, QRZ, XU7ACV

QRZ, XU7ACV.

(kakofoniaa – 7 sekunnin odotus)

ON4ZZZZ.

4ZZZZ, you are 59, QSL?

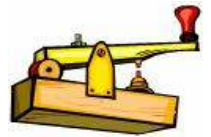
ON4 – ON4ZZZZ, 59, QSL?

ON4ZZZZ, QSL thanks, QRZ, XU7ACV.

- Jos DX-asema vastaa vajaalle kutsulle, joka ei vastaa omaa kutsuasi, OLE HILJAA. Siis OLE HILJAA, OLE VAITTI! DX-asema ei halua kuulla kutsuasi ellei hän ole kutsunut sinua. Jos kaikki pileupissa olevat kutsijat noudattaisivat tätä loogista periaatetta, DX-asema pystyisi saamaan paljon enemmän kutsuja lokiinsa. Valitettavasti MINÄ, MINÄ ITSE ja MINUN KUTSUNI on vallitseva piirre monen DX-hain luonteessa. Vaikka he tietävät, ettei DX vastannut heille, he jatkavat kutsumista. Tämä on pelkkää ajanhukkaa ja todistus hyvin itsekkäästä asenteesta.
- Jos DX-asema vastaa käyttämällä sanaa "ONLY" ja osittaista kutsua, tämä yleensä tarkoittaa sitä, että hän on jo yrittänyt monta kertaa saada lokiin tietyn aseman, mutta johtuen pileupissa olijojen epäurheilijamaisesta käytöksestä ja jatkuvasta kutsumisesta ei ole pystynyt saamaan selville haluamaansa kutsua useista yrityksistä huolimatta.
- Jos DX-asema sanoo "JA ONLY, Europe Standby" hän odottaa kuulevansa vain japanilaisia asemia. Jos olet Euroopassa, älä kutsu. Älä myöskään huutele taajuudella "Europe PLEASE" tai "What about Europe?". Siitä on pelkkää haittaa.
- Jos olet QRP-asema (5 W tai vähemmän CW:llä, 10 W tai vähemmän puheella), älä kutsu DX-asemaa antamalla oman kutsusi jälkeen /QRP ("stroke QRP"). Älä koskaan. Useiden maiden radiolainsäädännössä QRP ei ole sallittu suffiksi. Vain /P, /M, /MM ja /AM ovat sallittuja. Kuinka usein pileupissa kuulee jonkun kutsuvan sanomalla vain "stroke QRP" antamatta lainkaan varsinaista kutsuaan? DX-asema joutuu kysymään tuon aseman kutsumerkkiä ja taas aikaa menee hukkaan. Tietysti "rätinpurenta"-QSO:n aikana voit selvittää että käytät QRP-tehoa.

B. CW SIMPLEX PILEUP

- Samat asiat jotka on mainittu edellä pätevät myös CW simplex pileuppiin.
- Älä koskaan lähetä "de ON4ZZZZ" vaan pelkästään "ON4ZZZZ. Sana "de" (morsekoodissa tarkoittaa "from") vain lisää DX-aseman sekaannusta hänen yrittäessään lukea yksittäisiä kutsuja.
- Älä koskaan pistä loppuun "K" (kutsu lähetykseen) kutsuessasi DX-asemaa. Mitä enemmän tarpeetonta lähetät, sitä suurempi mahdollisuus virheisiin. Äärimmäinen esimerkki siitä, miten "K":n lähettäminen voi johtaa sekaannukseen, annetaan kappaleen 13 lopussa (Kaksikirjaimiset kutsumerkit). Jos kutsuva asema (sinä) ei lähetä mitään ajanjaksona joka on pitempi kuin kahden sanan välinen ero, DX-asema tajuaa, että lähetyksesi on loppunut.
- Tahdista nopeutesi. Kun kuuntelet huolellisesti pileupia, huomaat pian mitkä asemat DX-asema poimii. Tahdista nopeutesi niiden asemien nopeuden keskiarvoon. Vaikka DX-asema lähettäisi itse 200 mk/min nopeudella, ei se välttämättä tarkoita että hän poimisi asemia jotka sähköttävät yhtä nopeasti. Usein hän ottaa asemia, jotka sähköttävät huomattavasti hitaammin. Siinä tapauksessa on parempi että sinäkin lähetät hitaammin.
- Jos DX-asema sanoo "ONLY" ja/tai lopettaa "KN" (tavallisen "K":n sijaan = "over", kutsu lähetykseen) tarkoittaa se sitä, että hän haluaa kuulla VAIN sen erityisen aseman (tai vajaana luetun kutsumerkin) jota hän kutsuu. Se on yleensä merkinä siitä että DX-asema alkaa menettää kärsivällisyytensä, koska taajuudella on useita kurittomia kutsujia, jotka lähettävät sen aseman päällä jota hän yrittää työskennellä.

C. RTTY (JA MUUT DIGIMODE) SIMPLEX PILEUPIT

Kutsumerkkisi antaminen vain kerran ei yleensä riitä digimodeilla. Kaksi kertaa on hyvä määrä, ja riippuen kuinka hyvin DX-asema pystyy poimimaan kutsumerkkejä, joskus saattaa olla tarpeellista antaa kutsu kolme kertaa. Viimeksi mainittua on kuitenkin syytä välttää, mikäli mahdollista.

On parempi käyttää hyvää ajoitusta ja kutsua oikealla hetkellä. Toivottavasti DX-asema alkaa pian käyttää splittiä!

D. SSB SPLIT PILEUP

Huh, DX-asema workkii splittinä, mikä helpotus! Epäilemättä helpotus, koska split-modessa yhteyksien lokiinkirjaamisvauhti lisääntyy huomattavasti verrattuna simplex-modeen.

Kuinka DX-aseman lokiin pääsee nopeasti hänen työskennellessään splittinä?

- KUUNTELE, KUUNTELE, KUUNTELE...
- Käy läpi edellä mainitut simplex-tekniikat. Moni kohta pätee myös split-työskentelyyn.
- Onko transceiverisi SPLIT-modessa?
- Kuuntelemalla muutamia minutteja ennen kuin lähetät mitään, lisäät huomattavasti mahdollisuuksiasi päästä lokiin muutamalla hyvin ajoitetulla kutsulla oikealla taajuudella.

Jotkut amatöörit tekevät siitä urheilusuorituksen. He yrittävät päästä DX-aseman lokiin vain yhdellä hyvin ajoitetulla kutsulla.

Kun kuuntelet muutamia minutteja hyödyt seuraavaa:

1. Saat selville rytmin, jolla DX-asema työskentelee;
2. Saat selville splitin leveyden (esim. 5...10 kHz ylös/alas) joko DX:n itsensä ilmoittamana (suositeltava tapa vaikka kaikki DX:t eivät tee sitä tarpeeksi usein) tai itse kuuntelemalla;
3. Saat käsityksen siitä, millaiset mahdollisuudet sinulla on pileupin murtamiseen sillä hetkellä (työskenteleekö DX-asema pelkästään japanilaisia koska hänellä on paremmat kelit siihen suuntaan?);
4. Saat selville miten DX-asema liikuttaa vastaanotinta split-ikkunassa, t.s. aloittaako hän split-ikkunan alareunasta liikkuen kohti yläreunaa ja hyppääkö hän takaisin alareunaan vai siirtyykö hän seuraavaksi yläreunasta hitaasti kohti alareunaa?
5. Saat selville millaisin askelin DX-asema liikkuu split-ikkunassa, t.s. jos split on 10 kHz leveä, työskenteleekö hän asemia 2 kHz välein vai käyttääkö hän 3 tai 5 kHz askelluksia? Tai työskenteleekö hän muutamia asemia alareunasta ennen siirtymistään keskelle ja lopuksi yläreunaan?

Sen jälkeen:

1. Anna kutsusi yhden (1) kerran;
2. ja KUUNTELE.

Jos kävit läpi mitä edellä mainittiin, on yleensä helppo sijoittaa oma signaali oikealle taajuudelle oikeaan aikaan. Onnistut näitä ohjeita seuraamalla paremmin kuin ennen. Ja ei, et tarvitse kilowatin tehoa onnistuaksesi.

Siis: kun DX-asema vastaa jollekin osittaisella kutsulla ja se ei ole sinun kutsusi osa, OLE HILJAA – OLE VAITI! Tämä on hyvin tärkeää ja sitä pitää korostaa. Jos kutsut silloin kun ei ole sinun vuorosi, jopa SPLIT-operaation aikana, saatat tuhota jonkun toisen yhteyden, sotket DX-aseman rytmin ja hidastat työskentelyä. ÄLÄ KUTSU silloin kun ei ole sinun vuorosi, vaikka kuulet muiden tekevän sitä! Noudata hyviä tapoja radioliikenteessä!

Riippuen siitä, kuinka hyvin DX-asema pystyy poimimaan kutsuja pileupista, on viisasta antaa oma kutsunsa vain kerran. Saat tuntuman tähän ajan mittaan. Kaksi kertaa oma kutsu on ehdoton maksimi, kolmea kertaa ei tule käyttää. Toistan itseäni, mutta tämä on tärkeä asia.

Erilaisilla DX-asemilla on erilaisia operointityylejä. Joku niistä miellyttää sinua enemmän kuin toinen. Jotkut operaattorit työskentelevät numeroittain ohentaakseen pileupia. Jos sinun kutsussasi ei ole pyydettyä numeroa: OLE HILJAA – OLE VAITI!

E. CW SPLIT PILEUP

- Suurin osa SSB SPLIT pileuppeja koskevasta asioista pätee myös CW:llä. Ole ystävällinen ja lue sitä koskevat ohjeet uudestaan.
- Säädä CW-nopeutesi ensin samaksi kuin DX-asemalla. Kun kuuntelemalla saat selville niiden asemien nopeuden, joille DX vastaa, säädä nopeutesi niiden käyttämän nopeuden keskiarvoon. Tämä on se nopeus, jota DX-asemasta on miellyttävintä kuunnella.
- Lähetä kutsusi yhden (1) kerran ja KUUNTELE. Oman kutsun antaminen CW:llä kaksi kertaa on useimmiten järjetöntä.
- Jos kaikesta huolimatta päätät antaa kutsusi kahdesti, käytä QSK:ta eli täysbreikkiä. Siten kuulet omien merkkiesi välissä kun DX-asema alkaa lähettää ja voit keskeyttää kutsusi antamisen. Kuuntele toisella VFO:lla, kenelle DX vastaa.

F. RTTY (JA MUU DIGIMODE) SPLIT PILEUPIT

- Jälleen kerran SSB SPLIT pileupia koskevat asiat pätevät. Lue ne ystävällisesti uudestaan.
- Lähetä kutsusi kaksi (2) kertaa ja kuuntele. Huomaat pian, että jos annat kutsusi kolmesti, DX on jo antamassa raporttia jollekin toiselle. Jos olet onnekas, DX toistaa lähetyksensä lopussa työskentelemänsä aseman kutsun. Voit silloin toisella VFO:lla etsiä tämän aseman taajuuden. Monesti et kuitenkaan ole noin onnekas, ja siksi on tärkeää kuulla DX:n lähetyksen alku, jotta tietää kenelle hän vastaa. Useimmiten tämä toimii hyvin jos annat kutsusi vain kaksi kertaa.

9. TAIL ENDING

Tälle termille ei ole täsmällistä suomenkielistä vastinetta, mutta se tarkoittaa edellisen aseman "hännän päällä kutsumista" Tämä ilmiö tuli muotiin parikymmentä vuotta sitten. Siihen suhtauduttiin silloin ja suhtaudutaan vieläkin ristiriitaisesti.

Mitä tarkoittaa "tail ending"? Kun radioihin aikoinaan ilmaantui kakkos-VFO (ensin ulkopuolinen ja myöhemmin sisäänrakennettu), SPLIT-työskentelystä tuli suosittua DX- ja DX-peditioasemien keskuudessa. Pileupissa olija kuuntelee toisella VFO:lla DX:ää kutsuvaa asemaa. Kun hän huolellisen kuuntelun perusteella havaitsee, että toisen aseman yhteys on OK (kutsut ja raportit on vaihdettu), hän "astuu" toisen aseman "hännän päälle", vaikka toinen on vielä lopettelemassa yhteyttään (sen viimeiset sekunnit ovat menossa). Jos "hännän päälle astujan" signaali on tarpeeksi voimakas, DX-asema kuulee hänet (vaikka toinen ei ole vielä täysin lopettanutkaan) ja kirjoittaa "hännän päälle astujan" kutsun lokiinsa. Kun edellinen asema on saanut lähetyksensä loppuun, DX vastaa välittömästi tälle "hännän päälle astujalle".

Aikoinaan ajateltiin, että tällä tavalla säästetään aikaa ja saadaan enemmän QSOja lokiin. Mutta aika on näyttänyt, että hyvin harvat operaattorit osaavat "astua hännän päälle" oikealla tavalla. Monet tekevät sen liian aikaisin ja sotkevat meneillään olevan yhteyden, joka aiheuttaa toistopyyntöjä (raportti tai osa kutsusta jää saamatta jne).

Nykypäivän asenteella – vähemmän ja vähemmän kurinalaisuutta – monet operaattorit näyttävät ajattelevan että heidän täytyy kutsua meneillään olevan yhteyden päällä. Jos he lisäksi kuulevat että DX-asema vastaa toiselle asemalle kysymättä ensin "QRZ" tai jotain vastaavaa, pääsee helvettiin valloilleen.

"Tail ending", kyllä tai ei? Nykypäivän yleinen käsitys on: ei.

10. DX-IKKUNAT

Kansalliset telehallinnot määrittelevät radioamatöörien käyttämät taajuusalueet. Useat hallinnot eivät kuitenkaan määrittele sitä, mitä lähetyksilajia kullakin taajuudella tulisi käyttää. Jotta asiat sujuisivat järjestelmällisesti, IARU koordinoi bandijakoa. IARU Region 1:n aluejakosuositus mainitsee vain kaksi taajuussegmenttiä 80 m alueella, joissa etusija pitäisi antaa mannertenvälisille DX-yhteyksille (3500 – 3510 kHz ja 3775 – 3800 kHz), sekä DX-peditio-ikkunan 20 m alueella (14195 +/- 5 kHz). Näiden lisäksi on olemassa "de facto" DX-taajuuksia, joilta DX-peditioita ja harvinaisia DX-asemia löytää.

Muista nämä DX-taajuudet, joita kutsutaan myös DX-ikkunoiksi, ja kunnioita niitä. Aikoinaan kun olin aktiivinen Keski-Afrikasta pienellä teholla, halusin tehdä niin monta amatööriä kuin mahdollista onnelliseksi antamalla heille uuden harvinaisen maan. Siksi etsin aina paikan jostain DX-ikkunasta kutsukseni siinä CQ:ta. Tiedän että monet DX-hait pitävät näitä DX-ikkunoita silmällä ja toivovat että jotain harvinaista ilmaantuisi ääneen. Pettymykseni oli suuri kun huomasin että nämä ikkunat olivat täynnä "tavallisia" eurooppalaisia ja amerikkalaisia asemia, jotka pitivät paikallis-QSOja.

Monet luulevat, että DX-ikkunat on tarkoitettu heille "CQ DX" –kutsumiseen. En ole samaa mieltä heidän kanssaan tästä asiasta. Minusta nämä ikkunat on tarkoitettu suojaksi heikoille DX-asemille, jotka haluavat tulla "huomatuiksi". Olisi parempi jos "tavalliset" asemat eivät kutsuisi CQ:ta näissä ikkunoissa ja niitä kuunneltaisiin vain silloin kun etsitään harvinaisia DX-asemia.

Seuraavat "de facto" DX-ikkunat ja -taajuudet ovat nykyisin käytössä ja niitä kannattaa tarkkailla. "Tavallisten" asemien tulee välttää niiden käyttöä CQ:n kutsumiseen:

- SSB: 28490-28500, 24945, 21290-21300, 18145, 7045, 3790-3800, 1845 kHz;
- CW: enimmäkseen 5 kHz kunkin alueen alusta ja myös seuraavat taajuudet: 28020-28025, 21020-21025, 18075, 14020-14025, 10103-10105, 3500-3510, 1830-1835 kHz,
- RTTY: +/- 28080-21080-14080 kHz.

Luonnollisesti DX-peditiot ja DX-asetat voivat käyttää muitakin taajuuksia näiden DX-ikkunoiden ulkopuolella.

11. KONFLIKTITILANTEET

Meidän tulee muistaa että jaamme tämän harrasteen satojen tuhansien muiden kanssa samalla pelikentällä (radiotaajuuksilla). Törmäyksiä tulee aina tapahtumaan. Olisi epärealistista ettei tästä tosiasista keskusteltaisi. Muutama hyvä neuvo ei ole kenellekään pahasta.

Kuten kappaleessa 4 sanottiin: OLE AINA KOHTELIAS. Pitkän päälle tämä on ainoa keino hoitaa konfliktitilanteet (ristiriitatilanteet).

Tarkastellaanpa hyvin äärimmäistä esimerkkiä, nimittäin tapausta IZ9xxxx Sisiliasta. OM Pipolla oli ärsyttävä tapa kutsua CQ:ta taajuudella 14195 kHz, harvinaisten DX-asettien ja DX-peditioiden käyttämällä "de facto" DX-taajuudella, ja pitää yhteyksiä "tavallisten" asemien kanssa Eurooppaan ja Amerikkaan tällä taajuudella. Monet DXerit maailmanlaajuisesti pitivät tätä tapaa törkeänä. 14195 kHz muuttui kaaokseksi aina kun Pipo ilmaantui taajuudelle, koska DX-yhteisö ei hyväksynyt sitä, että Pipo "monopolisoi" taajuuden.

Jos analysoimme tätä tapausta, voimme tehdä seuraavat objektiiviset huomiot:

- Pipo kysyy "onko taajuus käytössä?" ennen kuin aloittaa CQ:n ja siirtyy jos taajuus on varattu.
- Pipo käyttää taajuutta jota hän lain mukaan voi käyttää milloin vaan (katso jäljempänä).
- 14195 kHz sijaitsee "de facto" DX-ikkunassa 14190-14200 kHz. Tämä taajuuskaista on 1. tammikuuta 2006 lähtien IARU Region I:n varaama ensisijaisesti DX-peditiokäyttöön (tämän päivämäärän jälkeen Pilon täytyi muuttaa muille taajuuksille).
- Aina kun Pipo laillisesti lähetti taajuudella 14195 kHz (ennen 1.1.2006) kymmenet asemat, jotka eivät koskaan antaneet tunnustaan, häiritsivät häntä. Nämä häiritsijät toimivat laittomasti eli olivat piraatteja.

Tämä tilanne tuli tietooni vuoden 2003 puolivälissä ja kuulin useasti kuinka kymmenet DXerit häiritsivät tahallisesti Pipoa. Oli selvää, että usea näistä häiritsijöistä lähetti sen taajuuskaistan ulkopuolella joka oli sallittu heidän luvissaan. Jos kansalliset televiranomaiset olisivat pysäköineet liikkuvan tarkkailuaseman heidän asemansa lähelle ja todenneet heidän laittomat lähetyksensä, jokainen heistä olisi menettänyt lupansa. Pipo ei olisi menettänyt lupaansa koska hän työskenteli lupansa sallimalla taajuuskaistalla.

Ensimmäiseksi tulee mieleen että Pipo on epäsosiaalinen amatööri joka tahallaan pilaa monien ilon. Mutta hän toimii aina lupansa asettamissa rajoissa.

Mikä on hyvä tapa suhtautua sellaisiin yksilöihin?

- Ei ainakaan itse pidä häiritä häntä (laittomat lähetykset). Sellainen antaa hänelle vallan tunteen ja vallanmaku saa haluamaan lisää... joten hän yrittää enemmän ja enemmän kiusata sinua ja muita!
- Jätä hänet omiin oloihinsa ja käännä VFO toiselle taajuudelle;
- Ota häneen yhteys normaalilla tavalla ja koeta saada selville hänen käyttäytymisensä syy.

12. elokuuta 2003 Pipo kokeili taas kerran hermojani. Kutsuin häntä normaalisti ja pidimme noin 20 minuuttia kestävästä yhteydestä 14195 kHz taajuudella. Yhteyden aikana selvisi, ettei Pipo arvostanut (lievä ilmaus) sitä kun kymmenet "tuntemattomat" amatöörit häiritsivät häntä. Hän oli ärsyyntynyt tappouhkauksista puhelimitse (joihin hänen tyttärensä vastasi) jne. Tämän "rauhallisen" yhteyden aikana vaihdoimme perusteluja siitä, miksi Pilon pitäisi tai ei pitäisi jatkaa 14195 kHz käyttämistä. Lopetimme yhteyden pääsemättä yksimielisyyteen, mutta muutamien seuraavien viikkojen aikana IZ9xxxx:ää ei kuulunut taajuudella 14195 kHz.

Tietenkin Pipo ilmestyi taas 14195 kHz:lle noin kuukauden kuluttua, ehkä siksi että häntä oli kiusattu jollain muulla taajuudella?

Toisessa tapauksessa vuonna 2005, kun K7C peditio oli äänessä 14195 kHz:llä, kuulin Pipon kysyvän "Onko tämä taajuus käytössä?". Vastasin välittömästi: "Yes Pipo, K7C on taajuudella, kiitos siirtymisestä ja 73 ON4WW:ltä". Pipo meni välittömästi 5 kHz alaspäin kutsumaan CQ:ta. Ongelma oli hoidettu.

Amatööriurani alkuaikoina törmäsin pahaan tapaukseen 21300 kHz taajuudella. Surullisenkuuluisa ja vastenmielinen ON6 oli pitämässä paikallista yhteyttä harvinaisen DX-pedition päällä. Breikkasin väliin, selitin tilanteen ja pyysin heitä kohteliaasti siirtymään ja annoin oman kutsuni.

Sitä törkeää vastausta, jonka sain niskaani, ei voida julkaista tässä. Myöhemmin selvisi, että tätä ON6-asemaa ja hänen ON4-kaveriaan häirittiin jatkuvasti VHF-toistinasemalla. Ehkä heidän huonot tapansa olivat syynä häirintään tai sitten huonot tavat johtuivat laittomasta, epäoikeudenmukaisesta häirinnästä?

Vielä yksi esimerkki ikävästä tapauksesta old timerin ja kahden vasta-alkajan välillä Belgiassa. Kaksi ON3-asemaa (noviiseja) piti yhteyttä toistinasemalla. Toinen sanoi toiselle kuulevansa tätä hyvin toistimen sisäänmenotaajuudella. Sillä hetkellä ON4 (old timer) käski törkeällä tavalla heitä jättämään toistimen, koska hän halusi itse käyttää sitä. Ei tällä tavalla pidä tehdä. Kuten aikaisemmin sanottiin, ole AINA KOHTELIAS. ON4 olisi voinut breikata väliin ja kohteliaasti kertoa että hän haluaa kutsua jotakuta toistimella. Toistinaseman käyttäjänä hänen olisi pitänyt ymmärtää toistinasemien ensisijainen käyttötarkoitus, joka on laajentaa liikkuvien ja siirtyvien asemien yhteysväliä. Jos nuo ON3-asemat olisivat kohdanneet toisensa pikatiellä 120 km tuntivauhdilla ajaen eri suuntiin, olisi yhteys suoralla kanavalla loppunut varsin pian.

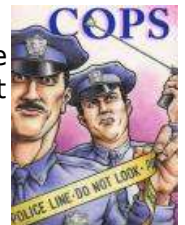
Vasta-alkajien haukkuminen old timerien toimesta on häpeällistä. Eikö meidän pitäisi auttaa heitä saamaan kokemusta ja etenemään urallaan?

Ovatko nuo edelläolevat tosikertomuksia? Onko sillä väliä? Loppupäätelmä kuitenkin on: ole kohtelias. Kohteliaisuudella ei aina tavoita päämääriään, mutta useimmiten kyllä.

Tämä johtaa seuraavaan asiaan, joka voisi oikeastaan olla myös "Konfliktitilanteet" -otsikon alla...

12. "POLIISIT"

Radioamatööriyhteisön odotetaan olevan "itseohjaavan", eli meidän odotetaan pitävän itse omat joukkomme järjestyksessä. Niin kauan kuin mitään laitonta ei tapahdu, viranomaiset eivät eivät puutu asioihimme. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että radioamatööreillä pitäisi olla omat poliisinsa! Itsekuria? Kyllä.

Palatkaamme sisilialaiseen ystäväämme Pipoon. Jos olisin ollut kaksi sekuntia hitaampi vastaamaan hänen kysymykseensä "Onko taajuus käytössä?", olisi varmasti joku itse itsensä nimittänyt DX-poliisi haukkunut hänet pataluhaksi. IDIOT, LID ja muut paljon pahemmat sanat ovat kielenkäyttöä joka luonnostaan pahenee lisääntyessään.

Sellaisessa tilanteessa Pipon tapaisen luonteen voisi odottaa suorastaan nauttivan 14195 kHz:llä pysymisestä sen sijaan että hän siirtyisi toiselle taajuudelle. Häntä olisi häiritty seuraavan parin tunnin ajan, ja samalla myös K7C DX-pedition olisi jäänyt kuulumattomiin. Kallista aikaa olisi hukattu ja paljon QSOja olisi jäänyt pitämättä näiden "auttavaisten poliisien" toimesta.

- Suurimmalla osalla "poliiseista" on hyvät aikeet eivätkä he käytä ala-arvoista kieltä. He pysyvät kohteliaana ja usein onnistuvatkin taajuuden pitämisessä puhtaana muusta liikenteestä.
- Joillakin "poliiseilla" on myös hyvät aikeet, mutta käyttäytymällä huonosti ja käyttämällä alatyylin kieltä he eivät onnistu pitämään taajuutta puhtaana. Nämä "poliisit" saavat sen sijaan aikaan kaaoksen.
- Kolmas luokka "poliiseja" ovat ne, jotka käyttävät ala-arvoista kieltä tarkoituksenaan kaaoksen aikaansaaminen. Heidän kielenkäyttönsä ja tapansa aikaansaavat kommentteja muilta "poliiseilta" ja lopputuloksena on täydellinen kaaos.

Näillä kolmella "poliisijoukolla" on yksi yhteinen piirre: Leikkimällä poliisia he ovat samalla myös PIRAATTEJA koska he eivät koskaan anna omaa asematunnustaan.

Missä tilanteissa me yleensä tapaamme "poliiseja"?

- "Poliisit" ilmestyvät harvinaisen DX:n tai DX-pedition taajuudelle, yleensä silloin kun kyseessä SPLIT-operaatio;
- Joku DX:ää kutsuvista asemista unohtaa painaa riginsä SPLIT-nappulaa ja alkaa kutsua DX:ää sen lähetystaajuudella. Yleensä tällainen operaattori lisäksi antaa kutsunsa kolme tai neljä kertaa, minkä takia kukaan pileupissa olija ei kuule kenelle DX vastaa. Tässä vaiheessa "poliisit" alkavat karjunnan.

Kohtelias "poliisi" voi ojentaa väärällä taajuudella kutsujaa pyytämällä häntä lähettämään "UP" tai "DOWN". Tämä poliisi haluaa auttaa, ei rangaista erehtynyttä.

Tästä on paljon muunnoksia jotka eivät kuulosta puolueettomilta eivätkä kohteliailta. En halua luetella niitä, etten näyttäisi kuinka asioita ei tule tehdä.

Kuinka voimme auttaa "erehtynyttä" operaattoria neutraalilla tavalla?

Ennen kuin ryhdyt "poliisiuralle":

- Ajattele ensin onko SINUN sekaantumisestasi asiaan mitään hyötyä;
- Pysy hiljaa jos toinen "poliisi" on jo vauhdissa.

Jos haluat toimia "poliisina":

- Anna erehtyneen kutsusta kaksi tai kolme kirjainta ja niiden perään "UP" tai "DOWN". Siinä se.

Mikä tahansa muu viesti ei ehkä mene perille erehtyneelle, eikä hän ehkä korjaa virhettään ja kaaos on valmis.

CW-esimerkki:

ON4WW kutsuu erehdyksessä DX-aseman taajuudella. Lähetä seuraava: "WW UP". Jos lähetät pelkästään "UP" (tai "DWN"), ON4WW ei ehkä tajua että tarkoitat häntä, ja sen seurauksena toistaa virheensä ja kutsuu uudestaan DX:n taajuudella. Toisena seurauksena on, että herätät mahdollisesti muut "poliisit" jotka alkavat lähettää "UP UP UP" ja syntyy kaaos.

Joten: Lähetä aina muutama kirjain erehtyneen kutsusta ja sen jälkeen "UP" tai "DWN". Täten erehtynyt tajuaa että tarkoitat häntä etkä ketään muuta. Jos lähetät hänen kutsunsa kokonaan, peität mahdollisesti osan DX-aseman lähetyksestä.

Tietysti olisi parasta jos kukaan ei tuntisi tarvetta olla "poliisina", mutta se näyttää olevan utopiaa. Tehokas viesti erehtyneelle voi palauttaa järjestyksen nopeasti. Viesti jossa käytetään huonoa kieltä tuottaa päinvastaisen tuloksen eikä siitä ole DX:n pileupin kannalta mitään iloa. Yksi hyvä "poliisi" saattaa olla siunaus, kaksi hyvää "poliisia" on jo liikaa.

SSB:llä ja RTTY:llä pätevät samat asiat. Anna osa erehtyneen kutsusta (tai jopa koko kutsu näillä modeilla) ja sen perään tieto siitä että DX kuuntelee UP tai DWN, ja DX-aseman taajuus on pian taas puhdas.

DXerinä huomaat pian, että saavutat enemmän reagoimatta "poliiseihin" millään tavalla. Koeta kääntää jotain negatiivista positiiviseksi. Jatka DX:n KUUNTELUA (tässä on tämä maaginen sana taas) sekasotkun aikana ja useissa tapauksissa voit saada DX:n lokiin sillä aikaa kun "poliisit" "pitävät hauskaa".

Muista että "poliisin" lähetys on tarkkaan otettuna aina laitton, ellei hän anna kutsumerkkiään!

13. KAKSIKIRJAIMISET KUTSUT JA DX-NETIT

Kuten kappaleessa 3 (KUTSUMERKIN OIKEA KÄYTTÖ) osoitettiin, sinun tulee aina ja kaikilla modeilla käyttää **täydellistä** kutsumerkkiäsi.

Monissa DX-neteissä (joita kuulee etupäässä 15, 20 ja 40 metrin bandeilla) seremoniamestari (Master of Ceremony, MOC) ottaa listan asemista jotka haluavat pitää yhteyden taajuudella olevan DX-aseman kanssa.

Listaa tehdessään seremoniamestari usein pyytää kutsumerkkisi kaksi viimeistä kirjainta ("Last Two"). Tämä ei ole pelkästään väärin vaan myös laitonta. Valitettavasti monet ovat omaksuneet saman tavan kun he kutsuvat DX-asemaa vaikka ei ole kyse listaoperaatiosta. Se hidastaa DX-aseman työskentelyrytmiä. Olen kuullut usein, myös silloin kun olen itse ollut DX-asemana seuraavan: asema antaa kolme kertaa kutsunsa kaksi viimeistä kirjainta. Hän on voimakas DX-aseman vastaanottimessa, ja jos hän olisi antanut kerran täydellisen kutsunsa, QSO olisi syntynyt viidessä sekunnissa. Nyt kestää kolme tai neljä kertaa kauemmin saada QSO loppuun!

CW:llä tätä ilmiötä kuulee harvemmin ja RTTY:llä hyvin harvoin. Hölmöin esimerkki oli CW-asema joka kutsui minua seuraavasti "ZYK ZYK". Hän oli niin voimakas että päätin kaikesta huolimatta pistää hänet lokiin voidakseni kuulla heikompia signaaleita. Vastasin "XYK 599". Kutsumerkki joka seuraa on keksitty, mutta se auttaa ymmärtämään tilanteen. Hän tuli takaisin "Z88ZXY Z88ZXY 599 K". Tämä hauska kaveri lähetti ensin kaksi viimeistä kirjainta kutsustaan lisättynä K-kirjaimella (kutsu lähetykseen). K-kirjain oli "liimattu" kahden viimeisen kirjaimen perään minkä takia kuulosti kuin hän olisi antanut kolme kirjainta kutsustaan. Tämä on sitä mitä kutsun sekä kirjaimellisesti että kuvaannollisesti "ajan ja tilan tuhlaukseksi"!

Viimeinen huomautus DX-neteistä. Oheinen piirros sanoo sen kaiken, yhteyksiä syötetään niin sanotusti lusikalla. Seremoniamestari usein auttaa tarvittaessa. Tämä ei voi olla ideana jos joku haluaa pitää kaksipuolisia yhteyksiä. Koeta pitää yhteytesi itsenäisesti. Siitä saa paljon enemmän tyydytystä.

14. "QRZ":N JA KYSYMSMERKIN KÄYTTÖ

Joillakin DX-asemilla ja DX-peditioilla on se paha tapa, etteivät ne anna omaa tunnustaan tarpeeksi usein. Tämä tapa aiheuttaa ongelmia.

DXerit jotka selaavat bandia (erityisesti ne jotka eivät ole kiinni DX-clusterissa) kuulevat aseman mutta eivät hänen kutsuaan. Jonkun ajan kuluttua he lähettävät "QRZ" tai "?" tai "CALL?" sähkötyksellä ja "QRZ" tai "What's your/his call?" puheella. Tämä on hyvin kiusallista: kun DX-asema työskentelee SPLIT-modessa, hän ei kuule sitä. Pileuppi-asemat puolestaan lähettävät eri taajuudella ja niitä häiritsee tuo "QRZ" tai "CALL?". Tulos: pelätyt "poliisit" ilmaantuvat taajuudelle ja kaaos on valmis.

Jos haluat välttää kaaosta, noudata DX-työskentelyn sääntöä numero yksi: KUUNTELE. Älä kysy "QRZ", "?", "What's your/his call?". Se ei auta sinua saamaan selville kuka taajuudella on.

Sitä paitsi "QRZ"-lyhennettä on tässä tapauksessa käytetty väärin. "QRZ?" tarkoittaa: "kuka kutsuu minua?".

15. KILPAILUASEMAN KUTSUMINEN

Ennen kuin menet mukaan kilpailuun tai kutsut kilpailuasemaa, lue ko. kilpailun säännöt perinpohjin. Joissakin kilpailuissa ei voi pitää yhteyksiä kaikkien asemien kanssa kilpailun luonteen takia. On aika kiusallista jos kutsut kilpailuasemaa joka ei kilpailun sääntöjen takia tahdo eikä voi pitää kanssasi yhteyttä sillä hetkellä. Sellaisissa tapauksissa jopa kilpailun tietokoneohjelma estää yhteyden pidon kanssasi. Tässä muutamia vihjeitä:

- Kilpailuasema haluaa pitää mahdollisimman monta yhteyttä niin nopeasti kuin mahdollista. Pidä yhteys lyhyenä!
- Älä koskaan anna kutsuasi kahdesti kun kutsut kilpailuasemaa. Yksi kerta riittää;
- Jos kilpailuasema sai täydellisen kutsusi, älä enää toista kutsuasi vaan anna pelkästään tarvittava kilpailuraportti;
- Jos kilpailuasema vastaa jollekin muulle, OLE HILJAA, OLE VAITI!

16. DX-CLUSTERIT

Tämä on ristiriitainen aihe. Suurin osa rakastaa DX-clustereita, jotkut inhoavat niitä.

On hämmästyttävää miten paljon virheellisiä DX-spotteja clustereilla ilmoitetaan. Kun itse lähetät spottia, tarkista kaikki tiedot ja korjaa kirjoitusvirheet ennen kuin painat ENTER.

DX-clusterilla on myös "ANNOUNCE" -toiminto. Monet operaattorit käyttävät tätä toimintoa väärin: valittaakseen DX-operaatiosta, ilmaistakseen kiukkuaan, kysyäkseen QSL-informaatiota jne. Ilmaistakseen kiukkuaan, valittaakseen? Tässä on muutamia announcementtejä 3Y0X-operaation ajalta (ja lukuisista muista tapahtumista):

- "Olen kutsunut kolme tuntia eikä vielääkään ole tullut QSOa."
- "Olen kuunnellut viisi tuntia, ei piippaustakaan. Huono peditio!"
- "Huonoja operaattoreita, niillä ei ole hajuakaan keleistä"
- "Miksei splittiä?"
- "Please RTTY"
- "BINGOOOOO"
- "Uusi maa!!!"
- "Oli minulle # 276!!"
- "Europe PLLEAASEE"
- jne. jne.

Tässä ei ole järkeä. Sen tuoma lisäarvo on olematon. DX-clusteri on työkalu DXien "spottaamiseen", piste. Kommenttikenttää voidaan käyttää split-taajuuden tai QSL-managerin ilmoittamiseen jne. DX-clusteri = DX-spotteja, lisättyä asiaan liittyvällä tiedolla jolla on lisäarvoa kaikille DXereille.

Tarvitsetko QSL-infoa? Anna komento "SH/QSL kutsumerkki". 25 viimeistä tätä asemaa koskevaa spottia tulee näkyviin ja yleensä ainakin yhdessä on kommenttikentässä tieto "QSL via". Vielä parempi on komento "SH/DX kutsumerkki QSL info". Tämä näyttää viimeiset kymmenen spottia joissa on kommenttikentässä QSL-info. Jos DX-clusterilta ei löydy jotain QSL-infoa, on parasta käyttää joitakin monista internetin QSL info -sivustoista.

Älä levitä kiukkuasi muiden luettavaksi. Käytä enemmän aikaa asemasi ja omien työskentelytaitojesi parantamiseen.

Sellaiset kommentit kuin "vastasi ensimmäisellä kutsulla" tai "workittu 5 watilla" eivät kerro mitään DX-aseman signaalista, mutta kylläkin kaiken spottaajan egosta.

Usein näkee asemien spottaavan itsensä tai QSO-kaverinsa lähettääkseen henkilökohtaisen viestin kommenttikentässä. Tätä ei pidä tehdä!

Piraattiaseman spottaus? Piraatti ei ansaitse huomiotamme, älä spottaa häntä.

Jos spottaat sellaisia asemia kuin ystävämme Pipo, mitä luulet tapahtuvan? Oikein, älä spottaa häntä.

Yhteenveto: Lähetä virheettömiä spotteja. Älä ärsytä hamssikavereitasi tuulettamalla omia kiukustumisasi. Kukaan ei itse asiassa ole kiinnostunut sinun egostasi mutta jokainen hyötyy käyttökelpoisesta tiedosta (split-taajuus, QSL-manageri). Käytä clusterin toimintoja oikealla tavalla. Jos et tunne niitä, etsi käyttöohje. Käyttöohjeen saa yleensä kirjoittamalla "SH/HELP". Lue käyttöohje huolellisesti.

Huomaa että koko DX-clusteriyhteisö lukee spottiasi. Huonon maineen saaminen on helppoa. Aivan yhtä helppoa on hyvän maineen rakentaminen.

Luepa huvin vuoksi seuraava [Cluster Monkey](http://www.kh2d.net/dxmonkey.cfm) linkki (<http://www.kh2d.net/dxmonkey.cfm>). Viesti on selvä.

17. VINKKEJÄ DX-ASEMILLE JA –PEDITIOILLE

Pidätkö yhdistetyistä perhe- ja radiolomista? Tai oletko ulkomailla töissä ja "radioaktiiviteetti" on mahdollista? Tai ehkä olet täysin seonnut (XYL:si käyttämä termi) ja haluat tuhлата rahasi DX-peditioon?

On mahdollista että aktivoit halutun maan (entiteetin). Mitä halutumpi maa on, sen enemmän on mahdollista että joudut tekemisiin edellä mainittujen ilmiöiden kanssa: "poliisit", kukaan ei kuuntele ohjeitasi jne. On hyvin tärkeää, että SINÄ kontrolloit tilannetta ja pidät ohjat käsissäsi.

- Jos menet lomalle Espanjaan tai Ranskaan, pileuppisi eivät tule olemaan isoja;
- Jos menet Baleaareille, Kreetalle tai Kyprokselle, pileuppi-kuume nousee ja kutsujia tulee melkoisesti;
- Jos työsi vie sinut Iraniin ja olet tarpeeksi onnekas saadaksesi luvan workkia sieltä, istuudu alas ja ala hikoilla!
- Jos onnistut purjehtimaan Scarborough Reefille ja pistämään pystyyn DX-pedition, pileupit ovat mahtavat... "kiinnittäkää turvavyönne"!

Kuinka voit kontrolloida pileuppiä ja pitää sen aisoissa? Vaikkakaan se ei ole ihan yksinkertainen juttu, se on silti täysin mahdollista. Tässä muutamia vihjeitä:

- Mainitse kutsusi jokaisen yhteyden jälkeen. Jos olet saanut riesaksesi tosi pitkän kutsun, kuten SV9/ON4ZZZZ/P, mainitse kutsusi vähintään joka kolmannen yhteyden jälkeen;
- Jos työskentelet simplexinä ja huomaat että et pysty poimimaan kokonaisia kutsumerkkejä, tai että ne joille vastaat eivät tunnu kuulevan sinua, vaihda välittömästi SPLIT-modeen.
- Kun siirryt SPLIT-modeen, varmista ensin kuuntelemalla ettei QSX- (kuuntelu-) taajuutesi ole käytössä. Ole varovainen ettet pilaa meneillään olevaa yhteyttä;
- Kun olet SPLIT-modessa, sano se jokaisen yhteyden jälkeen. Ilmoita millaista kuuntelutaajuutta käytät. CW-esimerkki: "UP 1", "UP 1-2", "UP 5". SSB:llä: "listening 5 up", "listening 5 to 10 (kHz) up";
- CW:llä (split) kuuntele vähintään 1 kHz up (tai dwn). 3 kHz on parempi, koska silloin vältät mahdolliset avainnuskliikit omalla lähetystaajuudellasi eikä "poliiseilla" siis ole syytä puuttua asiaan;
- SSB:llä (split) kuuntele vähintään 5 kHz up tai down. On hämmästyttävää kuinka "leveitä" jotkut SSB-signaalit ovat. Jos käytät vain 2-3 kHz splittiä, kutsujien signaalit häiritsevät ja "splattraavat" oman lähetystaajuutesi päällä;
- Pidä SPLIT-ikkunan levitys (spread) mahdollisimman pienenä, älä ota tarpeettoman suurta taajuuskaistaa omaan käyttöösi;
- Jos onnistut SSB:llä poimimaan vain vajaan kutsumerkin etkä koko kutsua (tapahtuu usein suuressa pileupissa), anna raportti tälle osakutsulle, esim. "Yankee Oscar 59";
- Kun vastaan osittaiselle kutsumerkille CW:llä, älä käytä kysymysmerkkiä sen yhteydessä. Jostain merkillisestä syystä suurin osa (kurittomista) pileupissa kutsujista tulkitsee kysymysmerkin luvaksi aloittaa kutsumisen, vaikka osittaisessa kutsussa ei olisi yhtään samaa kirjainta kuin heidän kutsussaan. Esimerkki: "3TA, 599". Ei siis: "??3TA, 599". Jälkimmäisessä tapauksessa pileuppi alkaa uudestaan;
- Kaikilla modeilla: jos annoit ensin raportin osittaiselle kutsumerkille, varmistu siitä että lähetät myös kokonaisen kutsun, jotta kutsuja tietää olevansa lokissa eikä kyse ollut jostain toisesta. Jotkut kokemattomat DX-operaattorit tekevät seuraavasti: "TA, 59". OH3TA vastaa ja antaa kutsunsa monta kertaa sekä raportin. DX-asema vastaa "QSL, tnx, QRZ". Luonnollisesti OH3TA jää epätietoiseksi siitä onko hän lokissa vai ei. DX-aseman olisi pitänyt sanoa: "OH3TA, tnx, QRZ?";
- Kun olet antanut raportin osittaiselle kutsumerkille, pidä kiinni tästä kunnes olet saanut täydellisen kutsumerkin. Pileuppi voi olla hyvin kuriton. Jos he huomaavat että päättäväisesti selvität kokonaisen kutsumerkin, he ymmärtävät ettei jatkuvalla kutsumisella ole mitään vaikutusta sinuun ja saattavat osoittaa hieman parempia tapoja. Jos toisaalta luovut yrittämästä saada kokonaisen kutsumerkin ja otat jonkun muun, olet menettänyt pelin ja kaos alkaa;
- Jos pileuppi muuttuu liian kurittomaksi, mene QRT, vaihda lähetystaajuutta tai bandia;
- Pysy aina rauhallisena äläkä ala huutaa pileupissa kutsujille;
- Älä worki "kaksikirjaimisia" kutsumerkkejä. Sano heille että haluat kuulla vain täydellisiä kutsuja (full call please);
- Jos SPLIT-modessa huomaat, ettei asema, jolle annoit raportin, vastaa, kuuntele omaa lähetystaajuuttasi. On mahdollista että joku häirikö on taajuudellasi (esim. "poliisi");

- Yläbandeilla CW:llä on lähetysnopeus 200 mk/min (40 sanaa/min) suurin piirtein se raja minkä pileuppiasemat ymmärtävät. Alabandeilla (40-160m) maksimi vauhti on 100 ja 150 merkin välillä minuutissa, riippuen keleistä;
- Ilmoita aina pileup-yleisölle mitä teet seuraavaksi. Jos menet QRT:ksi, kerro heille. Jos käyt "pit stopilla" pikkushackissa, kerro heille: "QRX 5" ("QRX 5 minutes, standby"). Jos siirryt toiselle taajuudelle, kerro heille. Pileupissa olijoille on hyvin kiusallista jos he eivät tiedä mitä aiot seuraavaksi tehdä. He kuitenkin haluavat workkia sinut ja haluavat tietää aikomuksistasi. Sinä olet näytelmän tähti!

Jos pileuppi kasvaa liian isoksi sinulle, voit päättää työskennellä maanosittain/alueittain tai numeroittain.

Maanosittain/alueittain workkiminen tarkoittaa sitä, että kutsut tiettyä maanosaa (esim. Eurooppaa) tai aluetta (Pohjois-Eurooppa, USA:n länsirannikko), ja DXerit muissa maanosissa/alueilla saavat odottaa.

Numeroittain workkiminen tarkoittaa, että kutsut asemia niiden kutsumerkissä olevan numeron mukaan (0-9).

Tällä tapaa työskentely ei yleensä ole suositeltavaa. Suuret määrät operaattoreita istuvat hermostuneina odottaen milloin heidän vuoronsa tulee. Vaikka he odottavat, heillä ei ole mitään takeita siitä että kutsut heidän aluettaan tai numeroaan; sinä saatat mennä QRT:ksi milloin vain. Siksi he ovat hermostuneita. Hermostuneet ihmiset muuttuvat nopeasti inhottaviksi "poliiseiksi". Jos workit numeroittain, 90%:lla porukasta ei ole mitään tekemistä!

Tämäntyyppinen operointityyli saattaa kuitenkin auttaa oppimisvaiheessa olevia DX-asemia silloin kun kyseessä on iso pileuppi.

Ainoa todellinen hyöty alueittain työskentelystä on se, että se antaa mahdollisuuden saada QSO sellaiselta alueelta, jonne normaalisti on huonot kelit.

Muutamia asioita on hyvä muistaa kun workit maanosittain/alueittain:

- Käytä tätä tekniikkaa sellaisille alueille, joihin sinulla on huonot kelit;
- Jos käytät tätä tekniikkaa siksi että pileuppi on sinulle liian iso, siirry nopeasti maanosasta/alueelta toiselle;
- Kerro muille maanosille/alueille suunnitelmistasi: aiotko workkia JA:ta vain kymmenen minuuttia, aiotko ottaa Eurooppaa seuraavaksi ja sitten Pohjois-Amerikkaa? Kerro heille;
- Kun pileuppi pienenee, palaa normaaliin työskentelyyn ja worki kaikkia yhtä aikaa.

Muutamia asioita on hyvä muistaa kun workit numeroittain:

- Kun aloitat numerosarjan, worki se loppuun. Joskus DX:t lopettavat kesken sarjan ja menevät QRT:ksi tai aloittavat kesken kaiken workkia normaalisti ilman numeroita. Saat olla varma ettet saa pileupin sympatioita jos teet niin!
- Aloita sarja numerosta nolla (0) ja jatka 1-2-...9 ja aloita nollasta uudestaan;
- Älä käytä hyppivää numerointia: 0-5-2-3-8-4... pileuppi vihaa sinua jos teet niin;
- Työskentele korkeintaan 10 asemaa numeroa kohti. Työskentele aina sama määrä asemia jokaista numeroa kohti;
- Kerro pileupille montako asemaa aiot workkia numeroa kohti ja toista tämä tieto aina kun siirryt seuraavaan numeroon;
- Muista että 90% porukasta odottaa hermostuneena ja "poliisit" varmasti lähettävät taajuudellasi. Vältä numeroittain workkimista jos voit.

Maanosien/alueiden ja numeroiden mukaan työskentelyn lisäksi jotkut operaattorit yrittävät työskennellä maittain. Tätä tulisi aina välttää. Toistan, älä tee niin. Saat niskaasi "poliisit" kaikista niistä maista joita et kutsu juuri sillä hetkellä. Et kuitenkaan onnistu kutsumaan kaikkia 338:aa DXCC-maata, joten miksi edes miettiä tämän tyhmän tekniikan käyttämistä?

Viimeinen huomautus: Yksi tärkeimpiä asioita pileupin työskentelyssä on saman RYTMIN säilyttäminen koko operaation ajan. Jos hallitset sen, olet itse paljon rentoutuneempi ja se heijastuu myös kutsujiin. Tärkein asia kuitenkin on: nauti itse!

18. SEKALAISTA

CW-avainnusklikit voivat olla hyvin kiusallisia amatöörikavereillesi. Jos sinulla on rigi joka tuottaa "roskaa", lähetä se modifioitavaksi (tai ole kunnan amatööri ja tee modifikaatio itse). Muut amatöörit tulevat olemaan kiitollisia. Sama pätee SSB:llä: ylimoduloidut signaalit eivät saa ystäviä. Varmistu että lähetteesi on puhdas.

Q-koodi ja numerokoodi (kuten 73/88) on kehitetty siksi että tiettyjen kysymysten ja sanojen lähettäminen sähkötyksellä olisi lyhyempää. Tosiasiassa ne eivät kuulu puheyhteyksiin (SSB/AM/FM). Miksi sanoa "73" puheella kun voit sanoa yhtä hyvin "Many greetings/Best regards"? Koeta pitää kohtuullinen tasapaino tässä asiassa. Ei puheyhteyden tarvitse koostua mahdollisimman monista Q- ja numerolyhenteistä.

73:n sanominen monikossa (73's) puheella ei ole oikein ja se kuulostaa hieman yllämykseltä (73 tarkoittaa "parhaat terveiset" eli on jo monikossa). Myöskin: oletko koskaan yrittänyt lähettää "73's" sähkötyksellä?

Jos DX-aseman sähkötyksenopeus on niin suuri, ettet saa siitä selvää, mutta haluat välttämättä pitää yhteyden, käytä työkalua (esim. CW-lukemisohjelmaa) jotta ymmärrät mitä DX lähettää. Jos et tee sitä, yhden yhteyden pitämiseen hukkaantuu paljon aikaa, nimittäin sinun yhteytesi pitämiseen. Et reagoi niin kuin pitäisi koska et tajua mitä DX lähettää. Muista että moni muu odottaa vuoroaan. Ainoastaan paljon harjoittelulla opit vähitellen lisäämään kykyäsi ymmärtää nopeaa sähkötystä ilman vaikeuksia ja ilman CW-lukuohjelmaa.

"QSO NOT IN LOG" (ei lokissa): Jos QSL-kortti palautetaan varustettuna tällä merkinnällä, on tullut aika parantaa omia operointimenetelmiään. KUUNTELEMINEN on ensimmäinen vaatimus: jos et kuule asemaa, miksi kutsuisit sitä? Sen jälkeen "QSO NOT IN LOG" -sanoma tulee eteen paljon harvemmin.

Puhutaanpa QSL:stä. Vanhan sanonnan mukaan "yhteyden viimeinen kohteliaisuus on QSL-kortti". Tietenkin suurin osa ihmisistä haluaa paperi-QSL:n kokoelmiinsa. Eivät kuitenkaan kaikki. Itse olen ylpeä vastatessani kortteihin jotka olen saanut bureaua kautta tai suoraan. Niihin kuuluvat sekä amatööreiltä että SWL-kuuntelijoilta saadut kortit. Belgiassa olemme onnekkaita, koska bureau-systeemin käyttö sisältyy vuosittaiseen jäsenmaksuumme UBA:lle, kansalliselle liitollemme. Korttien lähettäminen bureaua kautta ympäri maailmaa on meille äärimmäisen edullista. Kaikki amatöörit eivät kuitenkaan ole yhtä onnekkaita; eri maissa on erilaisia bureau-systeemeitä ja jotkut niistä eivät ole halpoja. Pidä tämä mielessäsi kun lähettelet kortteja. Ota selvää esim. IARU:n verkkosivulta, onko maassa, jonne olet lähettämässä korttia, toimiva bureau. Jos bureauta ei ole, harkitse kortin lähettämistä suoraan. Pistä mukaan SAE (Self Addressed Envelope - itselle osoitettu kirjekuori) ja korvaus vastauspostimaksusta (esim. IRC-kuponki). Toinen mahdollisuus on kuittauksen saaminen elektronisesti ARRL:n LoTW:stä (Logbook of The World). LoTW:ssä ei paperi-QSL:ää tarvita, mutta hei - silti minusta ovat kivoja nuo kenkälaatikot täynnä vanhanaikaisia paperikortteja! Jotkut DX-asemat käyttävät QSL-manageria koska he pitävät enemmän yhteyksien pitamisestä kuin aikaa vievästä korttien täyttamisestä. Monilta web-sivuilta löytyy kaikki tarvittava tieto näistä managereista. Mainitsen vain yhden - QRZ.COM - joka usein mainitaan myös radioyhteyksien aikana.

Huomautus kansallisista radioamatööriliitoista: Muistatte kai, että toisen maailmansodan aikaan kaikki amatööriluvat peruutettiin ja laitteet takavarikoitiin. Kenen luulette puhuneen eri maiden hallituksille, jotta amatööritoiminta saatiin taas uudestaan käyntiin? Aivan, asialla olivat kansalliset amatööriliitot (IARU:n jäsenet). Kansalliset amatööriliitot ovat ainoat elimet, joilla on oikeus neuvotella niiden viranomaisten kanssa jotka myöntävät luvan radioamatööriaseman käyttöön. On tärkeää että kansalliset liitot ovat voimakkaita. Ne ovat voimakkaita vain jos sinä olet niiden jäsen. Yhdessä olemme voimakkaita (l'Union fait la Force). Etkö sinä ole jäsen? Harkitse liittymistä. Niiden, jotka asuvat maissa joissa ei ole edullista bureau-systeemiä, olisi ehkä aika nousta ylös ja kysyä omalta liitoltaan, miksi se on mahdollista Belgiassa kyllä, mutta ei heidän maassaan? Ja mikset jopa tarjoaisi vapaaehtoisesti palveluksiasi liitollesi? Muista että nämä liitot ovat ainoa mahdollisuus sinulle jos haluat tulla kuulluksi silloin kun ollaan tekemisissä hallituksen tai viranomaisten kanssa. Ne ovat tärkeitä!

Internetistä löytyy paljon hyödyllistä DX-asiaa. Lista on hyvin pitkä. Kannattaa etsiä vaikkapa Googlessa. Muutamia mainitakseni: 425 DX News Letter, ARRL Propagation Bulletins, Ohio Penn DX Bulletin jne.

Tutustu IARU:n aluejakosuunnitelmaan (Band Plan) ja listaan taajuuksista jotka kansallinen telehallintosi on myöntänyt sinun käyttöösi. Printtaa tai kopioi ne ja kiinnitä ne seinälle.

IZ9xxxx ja Pipo ovat ilmeisistä syistä jonkun verran muunnellut sisilialaisen amatöörin kutsu ja nimi.

Me kaikki ansaitsemme kunnon naurut. Katso DL4TT:n [sharp observations](http://www.qsl.net/dl4tt/DawgX-rayClub.html) (http://www.qsl.net/dl4tt/DawgX-rayClub.html) aiheesta "Dog X-ray" kun olet lopettanut kappaleen 19 lukemisen.

19. JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Kirjoittaja aloitti amatööriuransa "pikku pistoolina". Alussa hän oli hyvin tyytyväinen jos sai yhden yhteyden isomman DX-pedition kanssa. Pienellä teholla (vaikka jotkut kiihkoilijat väittivät muuta) hän työskenteli ensimmäiset 300+ maataan. Siinä ei käytetty mitään salaista asetta, oli ainoastaan vahva halu workkia uusi maa.

Tämä tarkoitti kaikkien paperisten "DX-uutisten" läpikäymistä. Kuuntelin myös 2 m DX-kanavaa, jolla vanhat DX-hait keskustelivat siitä mitä uutta he kuuluivat isoilla antennillaan. Kuvioon kuuluivat unettomat yöt. Kuvioon kuului tuntien kutsuminen vain yhden QSO:n saamiseksi. Kuvioon kuuluivat kutsut joihin ei saanut vastausta. Lisää tuntien pituisia kutsumisia kunnes lopuksi pääsi pileupista läpi. Tai ei päässyt, ja yritti uudestaan seuraavana päivänä. Joskus piti ottaa vapaapäiviä jotta sai workittua "uuden".

Kirjoittaja on vieläkin "pikku pistooli". Jos DXerit maan itäosasta tulevat vierailulle, he sanovat hämmästyneenä: "Onko tämä kaikki mitä sinulla on? Onko tämä todellakin kaikki mitä käytät mehukkaiden DXien workkimiseen?"

Todellakin, into työskennellä DXiä on kova, ja se panee ihmisen innokkaasti etsimään mahdollisuuksia aseman rakentamiseksi mahdollisimman tehokkaaksi ja kilpailukykyiseksi. Ei sen aseman tarvitse olla mega-iso jotta onnistuisi. Ennen kaikkea hyvät työskentelytavat ovat avaimena menestykseen.

Minun tekee usein mieli ajaa DX-clusterilla valittajien luo näyttämään heille kuinka vaikea yhteys pidetään. Yhteydenpidon sijaan he hukkaavat aikaa narisemalla ja purkamalla kiukkuaan clusterilla.

Nauti elämästä ja työskentele DXiä. Kuten eräs suuri persoonallisuus kerran sanoi: **"DX IS" !**

Onnea uusien DXien työskentelyyn bandeilla. Toivon että edellä olevat vihjeet auttavat nostamaan operoimisen tasoa edes jonkun verran. Jos et onnistu murtamaan pileuppeja, voit aina kutsua minut apuun. Tuoppi olutta jokaisesta sinun asemaltasi workitusta uudesta maasta on kaikki mitä tarvitaan...

Ja, pidä mielessä ettei kukaan ole virheetön. Kuulet varmaan jonain päivänä tämän kirjoittajan tekemässä virhettä? Jos niin käy, hymyile ja koeta toimia paremmin kuin hän, sen sijaan että "ampuisit pianistin".

Toivon sinulle paljon onnea ja menestystä bandeilla! Kiitokseni hyville ystäville jotka olivat mukana tässä projektissa.

Suomenkielisen version käänsi Emppu OH2BF, josta kiitokset!

73 – Mark – ON4WW
(Lokakuu 2008)

